

Kraków, 07 lipca 2026

Minister Finansów

PETYCJA O ANALIZĘ I PODJĘCIE INICJATYWY LEGISLACYJNEJ

Zwracam się o analizę skutków łączenia emerytury z dochodem z pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego oraz o rozważenie zmiany ustawy o PIT.

Istota problemu

Obecny mechanizm progresji może prowadzić do objęcia części dochodu stawką 32% mimo że ani sama emerytura, ani sam dochód z dalszej pracy – rozpatrywane oddzielnie – nie przekraczają progu 120 000 zł.

Źródło	Kwota roczna	Relacja do progu
Emerytura	ok. 86 069 zł	poniżej 120 000 zł
Dochód z pracy	ok. 84 500 zł	poniżej 120 000 zł
Łącznie	ok. 170 569 zł	nadwyżka ok. 50 569 zł

Rozdzielenie w czasie okresu wypracowania emerytury i aktualnego dochodu z pracy

„To, że emerytura i wynagrodzenie są wypłacane w tym samym roku, nie oznacza, że zostały wypracowane w tym samym czasie.”

Emerytura oraz wynagrodzenie z pracy wykonywanej po osiągnięciu wieku emerytalnego nie są rezultatami aktywności zawodowej prowadzonej w tym samym okresie.

Prawo do emerytury i ekonomiczna podstawa świadczenia są związane z wcześniejszą, wieloletnią aktywnością zawodową, obejmującą często 30, 35, 40 lub więcej lat pracy. Natomiast aktualne wynagrodzenie wynika z nowej pracy wykonywanej obecnie.

Sam fakt, że oba strumienie pieniężne są wypłacane w tym samym roku kalendarzowym, nie oznacza, że zostały wypracowane w tym samym czasie. Ich ekonomiczna geneza jest rozdzielona w czasie, niekiedy o dziesięciolecia.

Obecny mechanizm progresji pomija ten aspekt czasowy. Świadczenie związane z wcześniejszą aktywnością zawodową zostaje połączone z wynagrodzeniem za nową pracę. W konsekwencji dochód związany z przeszłą aktywnością zawodową wpływa na krańcową stawkę podatkową odnoszącą się do bieżącej aktywności zawodowej.

Powstaje zatem pytanie, czy uzasadnione jest stosowanie wyższej progresji podatkowej wyłącznie dlatego, że świadczenie związane z pracą wykonywaną przez wcześniejsze dziesięciolecia jest wypłacane w tym samym roku co wynagrodzenie za nową pracę wykonywaną obecnie.

Zróżnicowanie sytuacji podatkowej osób w tym samym wieku emerytalnym

„Czy samo skorzystanie z nabytego prawa do emerytury powinno prowadzić do istotnie odmiennego traktowania podatkowego dwóch osób w tym samym wieku, wykonujących taką samą pracę i osiągających takie samo wynagrodzenie?”

Na dodatkową analizę zasługuje różnica w sytuacji podatkowej dwóch osób, które osiągnęły ustawowy wiek emerytalny i nadal wykonują pracę zarobkową.

Osoba, która osiągnęła wiek emerytalny, lecz nie pobiera emerytury i kontynuuje pracę, może – po spełnieniu ustawowych warunków – korzystać z preferencji określanej jako ulga dla pracujących seniorów. Natomiast osoba w tym samym wieku, wykonująca taką samą pracę i osiągająca takie samo wynagrodzenie, lecz pobierająca należną jej emeryturę, znajduje się w odmiennej sytuacji podatkowej.

Różnica ta nie wynika z charakteru aktualnie wykonywanej pracy, wysokości wynagrodzenia za tę pracę, wieku podatnika ani poziomu jego bieżącej aktywności zawodowej. Wynika z faktu pobierania świadczenia emerytalnego i skorzystania z nabytego prawa do emerytury.

Powstaje zatem pytanie, czy racjonalne i proporcjonalne jest takie ukształtowanie systemu, w którym osoba kontynuująca pracę bez pobierania emerytury może korzystać z preferencji podatkowej, natomiast osoba równie aktywna zawodowo, która pobiera wypracowane świadczenie, nie korzysta z tej samej preferencji, a dodatkowo może wejść w wyższą progresję wskutek połączenia emerytury z dochodem z pracy.

Nie przesądzając o naruszeniu zasady równości, sytuacja ta wymaga analizy pod kątem racjonalności kryterium różnicującego, proporcjonalności oraz zasad sprawiedliwości społecznej.

Postulowana zasada

Nie postuluję zwolnienia emerytury ani wynagrodzenia z podatku. Postuluję rozwiązanie, w którym oba źródła pozostają opodatkowane, lecz nie są automatycznie sumowane wyłącznie dla ustalenia części podstawy objętej wyższą stawką.

„Emeryt powinien płacić podatek od emerytury i od dalszej pracy, ale nie powinien być obejmowany wyższą progresją wyłącznie dlatego, że nadal legalnie pracuje.”

Uzasadnienie społeczne i gospodarcze

Państwo deklaruje potrzebę wydłużania aktywności zawodowej i ograniczania niedoborów kadrowych. Jednocześnie wzrost krańcowego obciążenia może skłaniać do ograniczania etatu, rezygnacji z dodatkowych godzin albo zakończenia pracy.

Proponowany kierunek legislacyjny

„W przypadku podatnika, który osiągnął ustawowy wiek emerytalny i pobiera świadczenie emerytalne, dochodów uzyskanych z pracy wykonywanej po osiągnięciu tego wieku nie łączy się z dochodami z emerytury dla celów ustalenia części podstawy opodatkowania podlegającej wyższej stawce podatku.”

Wnioski / prośby

- analiza liczby pracujących emerytów objętych 32%;
- ustalenie, ilu przekroczyło próg dopiero wskutek połączenia źródeł;
- analiza znaczenia czasowego rozdzielenia okresów wypracowania dochodów;
- ocena wpływu na podaż pracy seniorów;
- analiza skutków budżetowych;
- rozważenie zmiany legislacyjnej.

Z poważaniem

